

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PATVIRTINIMO

2017 m. gegužės 25 d. Nr. T1-113
Plungė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 ir 22 punktais, 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, Plungės rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a :**

Patvirtinti Plungės rajono savivaldybės 2017 m. socialinių paslaugų planą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Audrius Klišonis

PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendra informacija.

Plungės rajono savivaldybės 2017 metų socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 „Dėl Socialinių paslaugų išvystymo normatyvų patvirtinimo“, ir kitais teisės aktais.

Socialines paslaugas Plungės rajono savivaldybės gyventojams planuoja ir organizuoja Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Socialinių paslaugų teikėjai – Savivaldybės, valstybės socialinių paslaugų įstaigos bei visuomeninės organizacijos. Socialinės paramos skyrius, siekdamas organizuoti ir teikti geros kokybės paslaugas gyventojams, sistemingai ir kompleksiskai vertina savivaldybės gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms, planuoja realias jų plėtros apimtis, nustato savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Identifikuojant Plungės rajono savivaldybės pagrindines socialines problemas, remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamais duomenimis, Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos, Vaiko teisių apsaugos, Buhalterinės apskaitos skyrių kaupiamais duomenimis, taip pat Plungės rajono seniūnijų, socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų pateiktais duomenimis.

Plungės rajono savivaldybės 2017 metų socialinių paslaugų planas atitinka Plungės rajono savivaldybės 2010 - 2020 metų Strateginio plėtros plano 1 prioriteto „Rajono infrastruktūra“ 1.4. tikslą „Padidinti socialinio sektoriaus viešųjų paslaugų kokybę ir prieinamumą“ ir šio tikslo uždavinius, taip pat atitinka Plungės rajono savivaldybės 2017 - 2020 metų Strateginio veiklos plano pirmojo tikslo „Ugdyti išsilavinusią ir kultūrą puoselėjančią bendruomenę socialiai saugioje aplinkoje“ 04 „Socialiai saugios ir sveikos aplinkos kūrimo programą“. Remiamasi Plungės rajono sveikatos ir socialinių paslaugų plėtros galimybių studija.

Šiame plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai.

Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmenis, šeimas, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.

Socialinių paslaugų plėtros tikslai:

- ❖ tobulinti ilgalaikės, trumpalaikės ir bendruomenių socialinės globos paslaugas tėvų globos netekusiems vaikams ir užtikrinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, vieniems gyvenantiems socialinės rizikos asmenims;
- ❖ plėtoti pagalbos į namus paslaugų teikimą, gerinti jų kokybę seniems ir neįgaliems

asmenims bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų savarankiškumą kasdienėje veikloje;

- ❖ didinti stacionarių socialinių paslaugų įstaigų prieinamumą gyventojams, įsteigti savarankiško gyvenimo namus nesavarankiškiems asmenims;

- ❖ skatinti nevyriausybinę organizacijų, teikiančių socialines paslaugas įvairių socialinių grupių asmenims, veiklą, remti jų švietėjiškas, sociokultūrines bei kitas programas;

- ❖ plėtoti socialinių paslaugų pasiūlą ir galimybę gauti pageidaujamas paslaugas arčiau gyvenamosios vietos;

- ❖ užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų plėtrą ir tęstinumą.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai.

2017 metų Socialinių paslaugų plano parengimą organizavo Plungės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius. Rengiant planą, dalyvavo socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovai, socialiniai darbuotojai.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas.

Plungės rajono savivaldybės privalumais laikoma palyginti patogi geografinė padėtis, Klaipėdos uosto įtakos zona, magistralės Šiauliai-Palanga, Tauragė-Mažeikiai, turizmo plėtrai tinkami gausūs rekreaciniai ištekliai. Rajono plotas -110 540 hektarų.

Rajone yra: 1 miestas – Plungė;

4 miesteliai: Alsėdžiai, Kuliai, Plateliai ir Žemaičių Kalvarija;

206 kaimai;

11 seniūnijų: Alsėdžių, Babrungo, Kulių, Nausodžio, Paukštakių, Platelių, Stalgėnų, Šateikių, Žemaičių Kalvarijos, Žlibinų ir Plungės miesto.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis:

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius						
		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Gyventojų skaičius	43169	42762	37082	36524	36066	37874	34788
	iš jų:							
1.1.	mieste	22311	22032	19483	19162	18919	18904	18042
1.2.	kaime	20858	20730	17599	17362	17147	18970	16746
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:							
2.1.	pensinio amžiaus gyventojų	7722	7998	8084	8117	7976	7836	7749
2.2.	darbingo amžiaus gyventojų	23194	22799	22799	22582	22390	22120	22016
2.2.	neįgalųjų skaičius	3247	3833	2953	2853	2611	2551	2551
2.3.	vaikų iki 18 metų, iš jų:	9505	9590	7782	7112	6953	7304	6527
2.3.1.	vaikų su negalia	230	233	236	224	206	208	208
2.3.2.	globojamų (rūpinamų) vaikų	130	109	101	113	119	98	99
3.	Socialinės rizikos šeimos, esančios VTAS apskaitoje	150	151	154	153	154	156	165
3.1.	vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	353	353	357	366	351	340	363

2017 metų pradžioje, Statistikos departamento duomenimis, Plungės rajono savivaldybėje gyveno 34 788 gyventojai. Rajono centre – Plungėje – gyvena apie 51,9 proc. visų savivaldybės gyventojų, 48,1 procento gyvena seniūnijų centruose ir kaimuose.

Plungės rajone nemažą gyventojų dalį sudaro pagyvenę ir neįgalūs asmenys. Palyginti su bendru rajono gyventojų skaičiumi, jie sudaro 29,6 procento. Tai žmonės, kuriems reikalingos kompleksiskai teikiamos kitokios socialinės paslaugos.

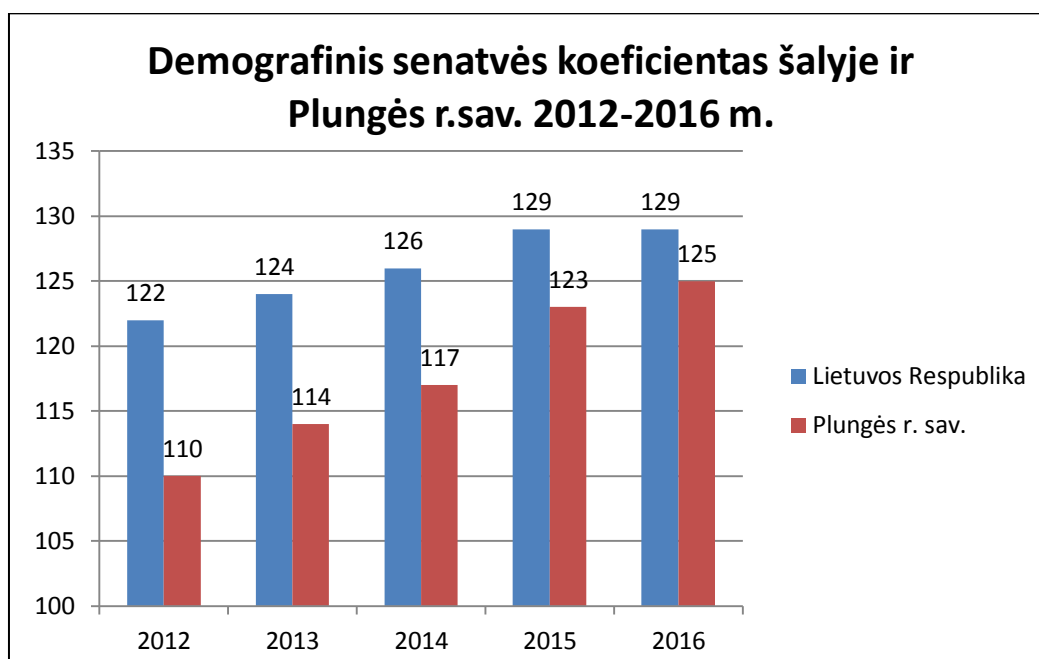
Plungės rajono savivaldybėje dėl mažo vaikų gimstamumo ir didelio žmonių mirtingumo nuolat mažėja gyventojų skaičius. Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2016 metais užregistruoti 433 gimusieji vaikai ir 479 mirę asmenys:

<i>Rodikliai</i>	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Gimė vaikų	412	411	410	372	449	433
Mirė asmenų	530	465	541	481	494	479
Prieaugis (vnt.)	-118	-54	-131	-109	-45	-46

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai.

Plungės rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia panašūs veiksniai: visuomenės senėjimas, negalia, emigracija, socialinė rizika, nedarbas.

Visuomenės senėjimas. Šį veiksnių rodo demografinis senatvės koeficientas, kuriuo nustatomas pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus. Plungės rajono savivaldybėje per 2012–2016 metų laikotarpį demografinis senatvės koeficientas nuolat didėjo, yra mažesnis už Lietuvos Respublikos vidurkį. Spartūs amžiaus struktūros pokyčiai turi įtakos naujų socialinių problemų atsiradimui, didėja poreikis socialines paslaugas teikti vyresnio amžiaus asmenims.

Negalia. Neįgalieji ir pensinio amžiaus asmenys – tai viena labiausiai pažeidžiamų asmenų grupė, reikalaujanti pagalbos. Vienas iš socialinių paslaugų tikslų – asmens (šeimos) socialinių ryšių su visuomene palaikymas, socialinės atskirties įveikimas nepaisant turimos negalios. Negalia sąlygoja poreikį bendrosioms, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymą neįgaliųjų poreikiams. Įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti paslaugas pagyvenusiesiems ir neįgaliesiems bei jų šeimoms, užtikrinti lygias galimybes jiems dalyvauti visose gyvenimo srityse.

Neįgaliųjų ir pensinio amžiaus asmenų skaičius nuolat kinta, įstatymo nustatyta tvarka jiems yra įvertinami specialieji poreikiai socialinėms paslaugoms gauti, nustatomi specialiųjų poreikių lygiai ir išduodami neįgaliojo pažymėjimai.

Asmenims nustatyti specialieji poreikiai:

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1.	Asmenų skaičius, kuriems nustatytas:	615	699	571	487	888	1297
1.1.	specialusis nuolatinės slaugos poreikis	256	352	301	228	459	561
1.2.	specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	359	347	270	259	429	736
2.	Asmenų skaičius, kuriems nustatyti specialiųjų poreikių lygiai:	436	473	377	289	268	243
2.1.	didelių specialiųjų poreikių lygis	344	407	309	238	213	195
2.2.	vidutinių specialiųjų poreikių lygis	89	64	63	50	54	48
2.3.	nedidelių specialiųjų poreikių lygis	3	2	5	1	1	0

Socialinė rizika – tai veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių asmenys patiria ar yra pavojus patirti jiems socialinę atskirtį. *Socialinės rizikos šeima* apibrėžiama kaip šeima, kurioje auga iki 18 metų vaikai ir bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ir negali tinkamai prižiūrėti savo vaikų, naudoja smurtą prieš vaikus, ir todėl iškyla pavojus vaikų vystymuisi bei saugumui. Plungės rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius tvarko apskaitą šeimų, kurios įrašomos į socialinės rizikos šeimų apskaitą.

Socialinės rizikos šeimų, auginančių nepilnamečius vaikus, situacija savivaldybėje:

Eil. Nr.	Vaiko teisių apsaugos skyriaus apskaitoje įrašyta	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1.	Socialinės rizikos šeimų skaičius	151	154	153	154	156	165
2.	Vaikų, augančių šiose šeimose, skaičius	353	357	366	351	340	363

Socialinėmis paslaugomis (socialinių įgūdžių ugdymas, intensyvi krizių įveikimo pagalba, psichosocialinė pagalba, apgyvendinimas Krizių centre, pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams ir kitos) galima sumažinti neigiamas socialinių problemų pasekmes. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas nuo 2017 m. sausio teikia 17 socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos šeimomis.

Socialinės rizikos asmenys dažniausiai neturi gyvenamojo būsto, piktnaudžiauja alkoholiu, smurtauja, vykdo nusikalstamą veiklą ir yra visiškai praradę gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu. Jie sunkiai prisitaiko prie socialinėse įstaigose keliamų vidaus tvarkos taisyklių.

Nedarbas. Nedarbas siejamas su asmens (šėimos) mažomis pajamomis, negebėjimu apsirūpinti pirmos būtinybės ir kitomis prekėmis, apmokėti mokesčių, sveikatos draudimo nebuvimu.

Plungės rajono savivaldybėje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis nuolat mažėja; 2017 m. sausio 1 d. nedarbo lygis sudarė 7,7 proc., ir jis yra mažesnis, palyginti su Telšių apskrities bei šalies vidurkiais.

Bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais (proc.)	2011-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2014-01-01	2015-01-01	2016-01-01	2017-01-01
Plungės rajono savivaldybė	14,4	11,4	11,53	10,5	8,7	8,0	7,7
Rietavo savivaldybė	14,8	11,5	11,97	10,0	8,1	7,5	7,5
Vidutiniškai Telšių apskrityje		14,4	14,37	13,3	11,1	9,7	9,2
Vidutiniškai Lietuvoje	14,4	11,7	13,3	11,1	9,5	8,7	8,7

Telšių teritorinės darbo biržos Plungės skyriuje 2017-01-01 buvo įregistruota 3 183 ieškančios darbo asmenys, iš kurių 3 081 asmuo - bedarbis. Tarp bedarbių žmonių moterų sudarė 42 proc., kaimo gyventojai – 39,7 proc., jaunesni kaip 25 metų amžiaus bedarbiai - 21,9 procento ir vyresni nei 50 m. amžiaus sudarė 11,3 procento.

2011-2017 metų darbo rinkos apžvalga Telšių apskrities Plungės r. sav.

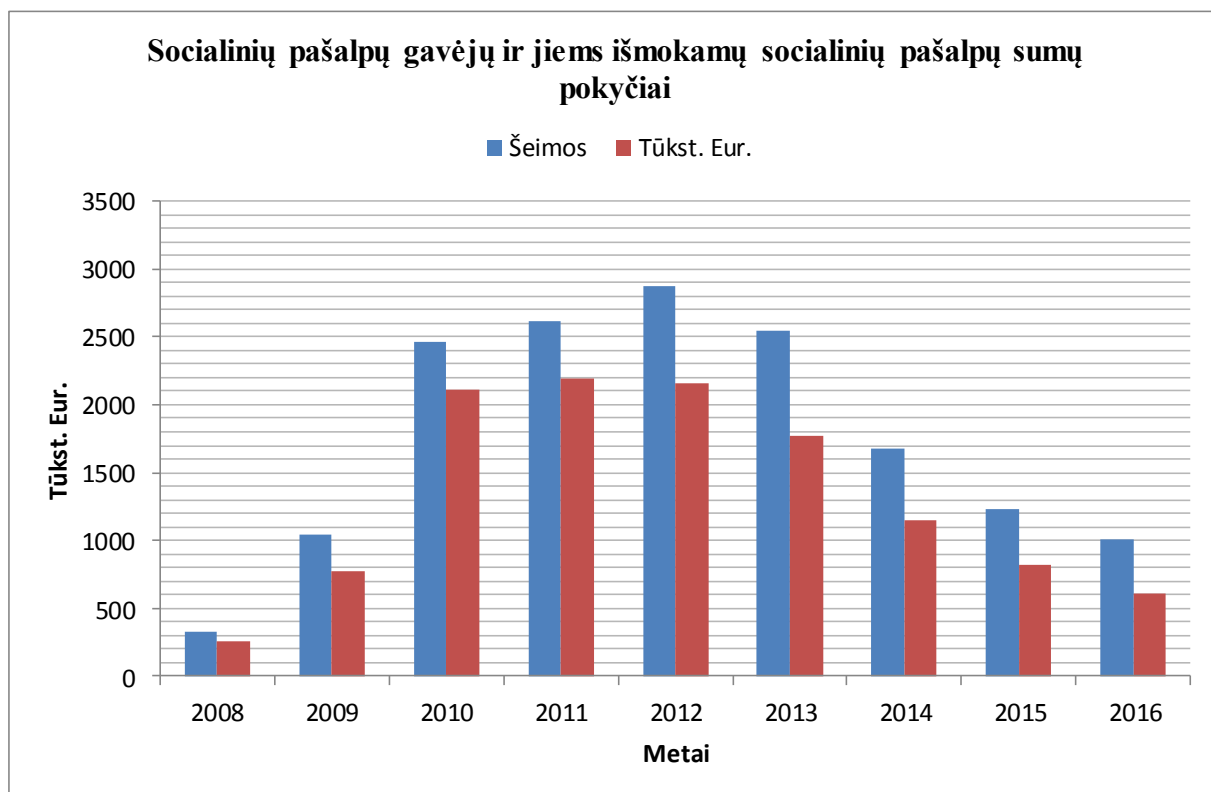
Rodikliai	2011-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2014-01-01	2015-01-01	2016-01-01	2017-01-01
1. Įregistruota ieškančių darbo asmenų	4657	3495	3318	3000	2382	2296	3183
2. Įregistruota bedarbių, iš jų:	3942	2822	2629	2499	1953	1903	3081
2.1. moterų	1767	1397	1285	1233	960	923	1294
2.2. gyvenančių kaimo vietovėse	1708	1173	1166	1166	862	867	1223
2.3. jaunimo iki 25 m. amžiaus	712	530	409	374	237	206	674
2.4. vyresnių nei 50 m. amžiaus	894	747	765	764	700	356	347
3. Darbo rinkoje papildomai remiami bedarbiai	3336	2898	3096	2087	1588	1519	2084

Migracija. Analizuojant gyventojų migraciją, remiamasi Lietuvos statistikos departamento informacija, kurioje fiksuoti tik registruotos migracijos duomenys. Šie duomenys šiek tiek skiriasi nuo realaus gyventojų judėjimo. Daugiausia emigruoja jauni darbingo amžiaus žmonės.

Vidaus ir tarptautinė migracija Plungės rajono savivaldybėje 2010 - 2016 metais:

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Atvyko asmenų	822	953	911	994	1009	1172
Išvyko asmenų	1381	1392	1342	1286	1464	1871
Neto migracija	-559	-429	-431	-292	-455	-699

Mažos pajamos. Mažas pajamas gaunantiems asmenims (šeimoms) mokamos socialinės pašalpos. Vidutiniškai 2016 metais socialinės pašalpos buvo mokamos 1 177 gavėjams, per metus išmokėta 606 846 eurai. Socialinė pašalpa buvo skiriama ne tik bedarbiams, bet ją gaudavo ir dalis dirbančiųjų šeimų, nes jų gaunamų pajamų dydis buvo mažesnis nei valstybės remiamų pajamų dydis. Asmenų (šeimų) bedarbystės ar nepritekliaus atvejais teikiama ne tik piniginė socialinė parama, bet ir socialinės paslaugos: daug dėmesio skiriama informavimui, tarpininkavimui, atstovavimui, aprūpinimui maisto produktais. Bedarbiai skatinami integruotis į darbo rinką.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą, planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę. Socialinių paslaugų tinklą Plungės rajono savivaldybėje sudaro stacionarios ir nestacionarios paslaugų įstaigos, kurios yra sukonzentruotos Plungės mieste, taip pat paslaugos, perkamos iš kito pavaldumo socialinių įstaigų.

Plungės rajono savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų infrastruktūra:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Gavėjų skaičius	
				Iš viso	Iš jų - finansuojamų Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai seniems ir suaugusiems su negalia asmenims	VšĮ Plungės parapijos globos namai	Religinės bendruomenės	28	28
		Žemaičių Kalvarijos „Carito“ skyriaus globos namai		30	21
		VšĮ Rietavo parapijos globos namai		30	20
		Plungės rajono savivaldybės ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius	Plungės rajono savivaldybė	5	5
		Dūseikių socialinės globos namai	SADM	4	4

¹ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus.

² Apskrities, savivaldybės, nevyriausybinų organizacijų, privačios ir kt.

		Stonaičių socialinės globos namai		21	21
		Padvarių socialinės globos namai		2	2
		Antavilių pensionatas		1	1
		Prūdiškių socialinės globos namai		1	1
		Viliaus Gaigalaičio globos namai	Klaipėdos r. savivaldybė	3	3
2.	Socialinės globos namai tėvų globos netekusiems vaikams	Plungės vaikų globos namai	Plungės rajono savivaldybė	60	39
		Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“	SADM	2	2
3.	Laikino gyvenimo namai	Plungės krizių centras, iš jų: Nakvynės namų skyrius Moterų krizių centro skyrius	Plungės rajono savivaldybė	51 33	51 33
4.	Dienos socialinė globa	Plungės socialinių paslaugų centras		14	14
5.	Savarankiško gyvenimo namai	-		-	-
6.	Socialinės priežiūros centrai	Viešoji įstaiga Plungės vaikų globos agentūra „Cyrulis“	NVO	44	44
		Vaikų ir jaunimo centras „Vilties vėrinėliai“		35	35
		Viešoji įstaiga Šateikių vaikų dienos centras		37	37
		Biudžetinė įstaiga Plungės socialinių paslaugų centras	Plungės rajono savivaldybė	264	264
7.	Bendruomeninės įstaigos		-	-	-
8.	Švietimo/ugdymo įstaigos	Plungės specialiojo ugdymo centras	Plungės rajono savivaldybė	83	83
		Vaikų lopšelio - darželio „Pasaka“		17	17
9.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Plungės viltis“.	NVO	82 nariai	
		Plungės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Mūsų atžala“	NVO	54 narių	
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Plungės rajono filialas	NVO	55 nariai	
		Telšių apskrities sergančiųjų nervų – raumenų ligomis asociacija	NVO	50 narių	
		Plungės rajono neįgaliųjų draugija	NVO	168 nariai	

	Plungės sergančiųjų cukriniu diabetu klubas	NVO	90 narių	
	Cerebralinio paralyžiaus asociacijos Plungės skyrius	NVO	77 nariai	

Plungės rajono savivaldybėje pagrindiniai socialinių paslaugų teikėjai yra Plungės rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos ir nevyriausybines organizacijos. Ugdymo ir lavinimo paslaugos yra teikiamos vaikų lopšelio – darželio „Pasaka“ globos grupėje bei Plungės specialiojo ugdymo centre.

Plungės socialinių paslaugų centras yra įsikūręs Mendeno g. 4, Plungėje. Neįgalųjų poreikiams pritaikytos 800 kv. m patalpos.

Socialinių paslaugų centras gyventojams teikia šias socialines paslaugas:

1. Bendrąsias socialines paslaugas.
2. Socialinės priežiūros paslaugas.
3. Dienos socialinės globos paslaugas negalią turintiems asmenims.
4. Teikiamos kompleksinės – integralios pagalbos paslaugos asmenims jų namuose pagal projektą „Integrali pagalba“.
5. Vykdoma Globėjų (rūpintojų) ir tėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo programa.
6. Specialaus transporto paslauga.
7. Neįgalųjų aprūpinimas kompensacine technika.
8. Nemokamo maitinimo paslauga.
9. Dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte ir bendradarbiauja su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“.
10. Vykdo asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienius sprendimus nustatymo funkciją.

Plungės socialinių paslaugų centrui suteikta licencija institucinei socialinei globai (dienos) suaugusiems asmenims su negalia teikti ir licencija asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti.

Plungės krizių centras, įsikūręs Dariaus ir Girėno g. 50, Plungėje, teikia šias socialines paslaugas suaugusiems socialinės rizikos asmenims bei krizinėje situacijoje atsidūrusiems šeimoms:

1. Bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo).
2. Socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims:
 - 2.1. laikino apnakvindinimo paslaugos (iki 3 parų);
 - 2.2. apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centre paslaugos;
 - 2.3. intensyvi krizių įveikimo pagalba.

Krizių centro klientams ugdomi darbiniai įgūdžiai, organizuojamos sociokultūrinės paslaugos, mokoma tėvystės įgūdžių, organizuojamos sveikatos priežiūros paslaugos. Klientai motyvuojami ieškoti darbo ir įsidarbinti. Įstaiga bendradarbiauja su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, dalyvauja rengiamose akcijose.

Plungės vaikų globos namai, įsikūrę V. Mačernio g. 31, Plungėje, dirba nuo 1980 metų. Šiuo metu įstaigoje gyvena 45 vaikai nuo 1 iki 18 metų arba kol įgyja bendrąjį išsilavinimą. Įstaiga užtikrina globojamam ar laikinai globos namuose apgyvendintam vaikui socialinę globą bei kitas socialines paslaugas. Vaikai gyvena šeimynomis. Įstaigai suteiktos licencijos ilgalaikiai ir trumpalaikiai socialinei globai vaikams ir vaikams su negalia teikti.

Plungės vaikų globos namai dalyvauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomame Stacionarių socialinės globos įstaigų pertvarkos projekte, kuris vyks iki 2020 metų. Įgyvendinus pertvarkos projektą, visi tėvų globos netekę vaikai bus globojami šeimose arba gyvens bendruomeniniuose šeimose namuose.

Plungės parapijos senelių globos namai ir Žemaičių Kalvarijos „Carito“ skyriaus globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus bei negalią turintiems asmenims. Juose šiuo metu gyvena po 28-30 asmenų.

Stonaičių socialinės globos namai, esantys Plungės rajono savivaldybės teritorijoje, teikia socialinės globos paslaugas 160 proto ir psichinę negalią turintiems asmenų.

Plungės rajono savivaldybės ligoninės Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius teikia trumpalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia bei asocialiems asmenims.

Nevyriausybinių neįgaliųjų įstaigos teikia gyventojams bendrąsias socialines paslaugas, ypač sociokultūrinės, tarpusavio pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitas paslaugas.

Plungės vaikų globos agentūra „Cyrulis“, „Vilties vėrinėliai“ ir Šateikių vaikų dienos centras teikia dienos socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimų vaikams ir jų tėvams. Juos lanko 117 mokyklinio amžiaus vaikų.

VšĮ „Edukacija kitaip“ teikia kompleksines paslaugas Bendruomeniniuose šeimos namuose, esančiuose M. Oginskio rūmų patalpose.

Plungės specialiojo ugdymo centras yra įsikūręs Mendeno g. 4, Plungėje. Čia teikiamas pradinis ir pagrindinis specialusis ugdymas 83 vaikams su intelekto ir fizine negalia, atidarytas Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyrius autizmo sindromą turintiems vaikams, jų tėvams ir pedagogams. Centre veikia bendrabutis, skirtas atokiau gyvenantiems vaikams, vaikai, gyvenantys iki 3 km nuo centro, nemokamai vežami specialiu transportu.

Vaikų lopšelio - darželio „Pasaka“ vaikų su negalia grupėje teikiamos ugdymo paslaugos 17 vaikų su negalia nuo 3 iki 7 metų amžiaus.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai Plungės rajono savivaldybėje yra senyvo amžiaus asmenys, asmenys su negalia, likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos asmenys, socialinės rizikos šeimos bei jose augantys vaikai.

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, vykdydamas teisės aktais nustatytas socialinių paslaugų organizavimo funkcijas, seniūnijų socialiniai darbuotojai teikia informavimo bei konsultavimo paslaugas, vykdo kitas nustatytas administravimo procedūras: socialinių paslaugų skyrimą, socialinių paslaugų poreikio nustatymą, finansinių galimybių vertinimą. Plungės rajono savivaldybės gyventojams siekiama teikti kuo daugiau ir įvairesnių socialinių paslaugų, atsižvelgiant į jų poreikius.

	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes ³	Asmenų skaičius, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis		Socialinių paslaugų tenka 1000 gyventojų /34788/
		Įvertintas	Nepatenkin- tas	Tenka vietai
1	2	3	4	5
1.	Ilgalaikė socialinė globa	153	x	4,4
1.1.	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	110	9	x
1.2.	Vaikams su negalia	2	x	x
1.3.	Likusiems be tėvų globos vaikams	41	x	x

³ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

2.	Trumpalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia Plungės rajono savivaldybės ligoninėje	13	x	0,37
3.	Dienos socialinė globa	19	25	0,5
3.1.	Sunkią negalią turintiems asmenims institucijoje Plungės socialinių paslaugų centre	14	x	x
3.2.	Sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose (integralios pagalbos paslaugos)	5	25	x
4.	Socialinės priežiūros paslaugos	814	x	23,4
4.1.	Specialiųjų poreikių turinčių asmenų apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	10	10	x
4.2.	Pagalbos į namus paslaugos teikiamos specialiųjų poreikių turintiems asmenims	168	x	x
4.3.	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos socialinės rizikos šeimoms, auginančioms vaikus	165 šeimos 363 juose augantys vaikai	x	x
4.4.	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos proto negalią turintiems asmenims Socialinių paslaugų centre	17	x	x
4.5.	Laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) paslaugos teikiamos Plungės krizių centre	21	x	x
4.6.	Apgyvendinimo paslaugos teikiamos Plungės krizių centre	70	x	x
5.	Bendrosios socialinės paslaugos	1357	x	39,0
5.1.	Maitinimo organizavimas (karštas maistas valgykloje, sauso maisto daaviniai)	1320	x	x
5.2.	Transporto organizavimas	37		x
5.3.	Kitos bendrosios paslaugos	Pagal poreikį	x	x

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė.

Plungės rajono savivaldybėje teikiamos žemiau išvardytos socialinės paslaugos.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos nesavarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia, kuriems reikalinga nuolatinė specialistų priežiūra ir artimieji dėl objektyvių priežasčių negali jais pasirūpinti. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos taip pat teikiamos ir be tėvų globos likusiems vaikams.

2017 metų sausio 1 d. stacionarios socialinės globos paslaugos buvo perkamos iš parapijinių Plungės, Rietavo ir Žemaičių Kalvarijos globos namų bei kitų valstybinių socialinės globos įstaigų 101 Plungės rajono savivaldybės gyventojui, iš kurių 65 asmenys buvo su sunkia negalia ir 36 - senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys. Per 2016 metus globos namuose apgyvendinta 12 asmenų.

Skiriant ilgalaikės socialinės globos paslaugas asmenims, yra vertinamas socialinės globos poreikis ir jų finansinės galimybės mokėti už teikiamas paslaugas. Asmuo už paslaugas kiekvieną mėnesį moka 80 proc. gaunamų pajamų, 1 proc. nuo turimo turto vertės, viršijančios normatyvą, ir 100 proc. gaunamos tikslinės slaugos ar tikslinės priežiūros (pagalbos) kompensacijos. Susidariusį skirtumą tarp nustatytos paslaugos kainos per mėnesį ir asmens įmokų nuo gaunamų pajamų apmokama iš specialiosios tikslinės dotacijos ir Savivaldybės biudžeto lėšų.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos Plungės rajono savivaldybės ligoninės

Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje yra teikiamos asmenims, kuriems dėl ligos, nepriežiūros, neįgalumo, senatvės ar sveikatos privalomuoju draudimu nedraustiems asmenims ši paslauga yra reikalinga. Poreikis išauga šaltuoju metų laiku, kai vieniši asmenys nebegali savarankiškai pasirūpinti savo buitimi, asocialūs asmenys neturi nuolatinio šildomo būsto. 2016 metais šia paslauga pasinaudojo 13 Plungės rajono gyventojų, iš kurių 7 turėjo sunkią negalią.

Socialinės globos paslaugos teikiamos tėvų globos netekusiems vaikams, kuriems nustatoma laikinoji ar nuolatinė globa arba rūpyba. 2017 metais šios paslaugos teikiamos 45 vaikams Plungės vaikų globos namuose ir 2 vaikams su negalia Šiaulių vaikų globos namuose „Šaltinis“. Plungės VTAS duomenimis, šiais metais, kaip ir kasmet, išlieka šiek tiek didesnis globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius šeimose.

Metai	Nustatomų globų (rūpybų) skaičius per metus	Bendras globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius	Iš bendro globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiaus:	
			šeimoje	institucijoje
2011	14	104	53	51
2012	21	101	88	13
2013	29	113	60	53
2014	27	119	60	59
2015	11	98	50	48
2016	24	99	59	41

Nustatant globą, siekiama laikytis globos nustatymo šeimoje prioriteto ir tenkinti pagrindinį vaiko interesą – augti šeimos aplinkoje, tačiau tai įgyvendinti gana sudėtinga, nes nuolat mažėja šeimų, pageidaujančių globoti ir įvaikinti vaikus.

Dienos socialinės globos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Neįgaliams asmenims teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu nuo 3 iki 8 val. per dieną kiekvieną darbo dieną. Ši paslauga teikiama 14 lankytojų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros ar specialusis nuolatinės slaugos poreikis.

Socialinių paslaugų centras įgyvendina projektą „Integrali pagalba“ ir nuo 2017-05-02 pradėjo teikti slaugos ir socialinės priežiūros paslaugas asmens namuose. Kompleksines paslaugas teikia mobili komanda, kurią sudaro slaugytoja, socialinė darbuotoja ir jų padėjėjos, reabilitacijos specialistas bei psichologas. Planuojama paslaugas teikti 30 sunkią negalią turintiems asmenims.

Vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (negalia, sutrikimai, mokymosi sunkumai), pagal Pedagoginės psichologinės tarnybos nustatytą poreikį yra teikiama švietimo specialistų pagalba. **Lopšelyje – darželyje „Pasaka“** organizuojamas ikimokyklinis ugdymas neįgaliams vaikams nuo 3 iki 7 metų amžiaus. Šiuo metu ugdymo ir lavinimo paslaugas gauna 17 neįgalių vaikų, iš kurių 3 naudojami ir apnakvindinimo paslauga 5 dienas per savaitę. **Plungės specialiojo ugdymo centras** teikia specialiojo ugdymo paslaugas vaikams su intelekto ir fizine negalia. Centrą lanko 83 mokiniai iki 21 metų amžiaus, iš kurių 2 neįgalūs vaikai mokomi namuose. Centre pradėjo veikti Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyrius, teikiantis pagalbą darbuotojams, vaikams, turintiems autizmo spektro sutrikimų, ir vaikų tėvams. Švietimo specialistų pagalba vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama visose bendrojo ugdymo mokyklose.

Socialinės priežiūros paslaugos.

Socialinės priežiūros paslaugos teikiamos socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose. Paslaugų teikimo dažnumas priklauso nuo konkrečios paslaugos ir nuo individualaus asmens (šeimos) tos paslaugos poreikio. Teikiamos šios socialinės priežiūros paslaugos:

- socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos užimtumo grupėje;
- socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos Plungės mieste gyvenančioms socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus;

- pagalbos namuose paslaugos senyvo amžiaus ir negalią turintiems asmenims.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos yra teikiamos Socialinių paslaugų centre dienos metu sutrikusio intelekto asmenims virš 18 metų amžiaus. Centras lankytojus atsiveža iš Plungės miesto, Platelių, Žlibinų ir Babrungo seniūnijų. Jį lanko 17 asmenų. Jiems teikiamos šios paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, bendravimas, laisvalaikio organizavimas, maitinimo organizavimas (kai paslauga teikiama ilgiau nei 5 val. per dieną), asmens higienos paslaugų organizavimas);
- kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas (tvarkant pinigų apskaitą, apsiperkant, atliekant namų ruošos darbus ir pan.);
- darbinių įgūdžių ugdymas (siuvimas, siuvinėjimas, mezgimas, audimas, keramika, darbai iš popieriaus);
- sociokultūrinės paslaugos (kūrybinė veikla, tradicinių švenčių šventimas, sportinė veikla) ir sveikatos stiprinimo paslaugos.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos teikiamos socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus. Socialinės rizikos šeimų, auginančių nepilnamečius vaikus, apskaitą administruoja Vaiko teisių apsaugos skyrius. Į apskaitą įrašytos 165 šeimos dėl tėvų socialinių įgūdžių stokos, tėvų girtavimo, tėvų smurto prieš vaikus, vaikui nustatytos laikinosios globos bei kitų priežasčių. Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, pasiskirstymas seniūnijose yra labai netolygus.

Šeimų pasiskirstymas seniūnijose:

Seniūnijos pavadinimas	Etatų sk.	Socialinės rizikos šeimų, esančių VTAS apskaitoje, skaičius						Vaikų skaičius šiose šeimose					
		2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Alsėdžių	1	8	8	7	7	8	8	25	22	20	23	23	22
Babrungo	1	7	6	6	6	9	11	15	13	14	14	20	19
Kulių	1	11	11	8	8	7	5	30	26	17	18	15	12
Nausodžio	1	6	12	9	10	10	13	16	33	30	28	22	30
Paukštakių	0,5	4	4	3	3	3	5	6	7	5	5	6	13
Platelių	1	13	15	14	13	12	13	24	22	21	21	20	23
Stalgėnų	0,5	3	2	3	3	3	3	9	9	9	8	3	3
Šateikių	2	14	14	14	17	21	16	32	35	34	43	53	43
Žemaičių Kalvarijos	1	17	15	15	12	13	14	52	47	43	34	27	29
Žlibinų	1	9	8	9	10	11	12	20	19	26	31	32	33
Plungės m.	6,5	59	59	65	65	59	65	124	124	147	134	119	136
IŠ VISO:	16,5	151	154	153	154	156	165	353	357	366	351	340	363

Paslaugas socialinės rizikos šeimoms teikia 11 socialinių darbuotojų (10 etatų) seniūnijose ir 7 darbuotojai (6,5 etato) Plungės socialinių paslaugų centre. Vidutiniškai vienam socialiniam darbuotojui, 2017-01-01 duomenimis, teko aptarnauti po 10 šeimų ir jose augančius 22 vaikus.

Šių paslaugų organizavimo ir jų kokybės gerinimo procese aktyviai dalyvauja Socialinės paramos ir Vaiko teisių apsaugos skyrių specialistai. Atliekamo socialinio darbo su socialinės rizikos šeimomis analizė rodo, jog socialinių paslaugų teikimo laikotarpiu situacija šeimose gerėja, nuosekliai teikiant paslaugas šeimai ir vaikui, situacija kinta – sprendžiamos įsisenėjusios problemos, mažinama socialinė atskirtis.

Socialinės priežiūros paslaugas vaikams iš socialinės rizikos bei skurdžiai gyvenančių šeimų teikia 3 vaikų dienos centrai. Vaikams teikiamos įvairios socialinės bei ugdymo paslaugos: socialinė, psichologinė, pedagoginė pagalba, organizuojamas vaikų maitinimas bei parvežimas namo po užsiėmimų, vaikų higieninių poreikių tenkinimas, prasmingas užimtumas.

Didžiausią patirtį yra sukaupusi Plungės vaikų globos agentūra „Cyrulis“, dirbanti nuo 1997 m. Agentūros vaikų dienos užimtumo ir socialinės paramos centrą „Cyruliukai“ 2017 m. lanko 44 vaikai. Žemaičių Kalvarijoje nuo 2005 m. veikia jaunimo dienos centras „Vilties vėrinėliai“, kurį

lanko 37 vaikai. Šateikių vaikų dienos centras savo veiklą vykdo nuo 2011 metų tam pritaikytose patalpose. Šiuo metu Centrą lanko 36 vaikai. Centrai išsilaiko iš Savivaldybės biudžeto, rėmėjų ir projektinių lėšų.

Plateliuose veikia Universalus daugiafunkcis centras, kuris teikia neformaliojo švietimo paslaugas mokyklinio amžiaus vaikams ir suaugusiems asmenims. Vaikų grupės nuo 1,5 iki 6 m. lanko 41 vaikas, neformaliojo švietimo programoje dalyvauja 37 mokyklinio amžiaus vaikai 7-19 m., popamokinėje užimtumo veikloje dalyvauja apie 50 vaikų. Universaliajame daugiafunkciame centre veikia Dailės skyrius, kurį 2 kartus per savaitę lanko 40 vaikų. Centro veikloje dalyvauja ir suaugę asmenys. Per metus apsilanko apie 1000 žmonių.

Pagalbos į namus paslaugas asmenims teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Teikiamų socialinių paslaugų į namus sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, bet susidedanti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų. Paslaugas namuose teikia 16 lankomosios priežiūros darbuotojų, iš kurių Plungės mieste teikia 6 darbuotojai ir seniūnijose -10 darbuotojų. Pagalbos namuose paslaugas šiuo metu gauna 168 asmenys (84 asmenys - Plungės mieste ir 84 asmenys - seniūnijose), tačiau šis skaičius nuolatos kinta. Plungės mieste nuolat auga paslaugų gavėjų skaičius, todėl poreikis nėra visiškai patenkintas. Darbuotojai turi per didelius krūvius, būtų tikslinga skirti finansavimą vienam lankomosios priežiūros darbuotojo etatui įsteigti.

Laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centre paslaugas socialinės rizikos asmenims ir smurtą patyrusioms šeimoms teikia **Plungės krizių centras**. Laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) paslaugos 2016 metais buvo suteiktos 22 asmenims; apgyvendinimo paslaugomis pasinaudojo 70 asmenų. Nakvynės namų skyriuje šią paslaugą per metus gavo 51 asmuo. Moterų krizių skyriuje ši paslauga suteikta 18 moterų kartu su 15 vaikų.

Intensyvi krizių įveikimo pagalba teikiama nukentėjusiems nuo smurto šeimose ar atsidūrusiems kritinėse situacijose asmenims. Šiai paslaugai teikti tikslinga stiprinti jau teikiamą psichologinę pagalbą Centre gyvenantiems asmenims ir plėtoti šios paslaugos teikimą kitiems savivaldybės gyventojams.

Bendrosios paslaugos.

Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai rūpintis savo asmeniniu gyvenimu gali būti ugdomi be specialistų pagalbos. Bendrosios paslaugos savivaldybės gyventojams yra teikiamos socialinių paslaugų įstaigose, Socialinės paramos skyriuje, seniūnijose, socialinėse įstaigose ir nevyriausybiniuose organizacijose. Socialinio darbo organizatoriai ir darbuotojai darbu su socialinės rizikos šeimomis, bendradarbiaudami su švietimo ir ugdymo, sveikatos priežiūros, socialinių įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojais, įvertina asmens (šėimos) poreikį socialinėms paslaugoms, skiria ir teikia bendrąsias socialines paslaugas.

Nemokamo maitinimo paslaugas teikia Plungės socialinių paslaugų centras. Labdaros valgykloje nemokamo maitinimo paslaugas kasmet gauna apie 40 Plungės miesto gyventojų ir 27 dienos centro lankytojų.

Plungės socialinių paslaugų centras dalyvauja Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekte „Parama maisto produktais“. 2016 metais parama maisto produktais labiausiai nepasiturintiems asmenims buvo dalijama šešis kartus; 3 250 savivaldybės gyventojų išdalyta 70 799 kg maisto produktų už 121 862 eurus. Produktus gavo 1 258 Plungės miesto gyventojai ir 1 992 - seniūnijose gyvenantys asmenys. Nepanaudotas maisto produktų likutis visada perduodamas labdaros valgyklai.

Bendradarbiaudamas su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, teikia paramą mažas pajamas turintiems Plungės rajono gyventojams. Per 2016 m. iš „Iki“ parduotuvių surinkti produktų paketai išdalyti 1 320 asmenų. „Maisto banko“ akcijos metu surinkti maisto produktų paketai išdalyti 113 asmenų.

Specialaus transporto paslaugas Plungės socialinių paslaugų centras teikia asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės turi judėjimo problemų ir dėl sveikatos ar pajamų trūkumo negali naudotis visuomeniniu transportu. Transporto paslaugos nuolat teikiamos 17 neįgalių asmenų, lankančių Socialinių paslaugų centro dienos užimtumo grupę, 10 neįgalių asmenų vežami dializės procedūras atlikti, taip pat 8 kartus suteiktos vienkartinio pobūdžio specialaus transporto

paslaugos, kai asmenys buvo vežami į gydymo įstaigas.

Gyventojų aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis vykdo Plungės socialinių paslaugų centras. Per 2016 m. įstaiga priėmė 217 prašymų kompensacinei technikai išduoti, sudarė 235 sutartis ir išdavė kompensacinės technikos priemones, atliko 198 techninės pagalbos priemonių gražinimus.

Globėjų ir įtėvių mokymo programą Plungės socialinių paslaugų centras vykdo pagal projektą „Globėjų (rūpintojų) ir įtėvių socialinių kompetencijų ugdymas ir teikiamų socialinių paslaugų plėtra Plungės rajone“. 2016 metais 2 atestuotų socialinių darbuotojų pravestuose trijuose GIMK įvadiniuose mokymuose dalyvavo 27 asmenys (14 šeimų), iš kurių 16 asmenų (8 šeimos) susiję su globojamu vaiku giminystės ryšiais.

GIMK darbuotojai taip pat teikia rekomendacijas fiziniams asmenims dėl pasirengimo priimti vaiką laikinai svečiuotis, būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) ir įtėviams teikia konsultavimo, informavimo, tęstinių mokymų bei kitas paslaugas, taip pat organizuoja nuolatinį GIMK veiklos viešinimą.

Būsto pritaikymo paslauga. Judėjimo negalią turintiems asmenims iš Savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšų pritaikomas jų gyvenamasis būstas. Taip sudaroma žmonėms palankesnė gyvenamoji aplinka. Įgyvendinant Neįgalių žmonių būsto pritaikymo programą, 2016 metais buvo pritaikyti 3 būstai, darbams atlikti panaudota 23 415,84 Eur, iš jų: 16 391,09 Eur - valstybės biudžeto lėšų ir 7 024,75 Eur - Savivaldybės biudžeto lėšų. Dviem pareiškėjams, turintiems labai ryškių judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, buvo pritaikytos dušinės, įrengti biologiniai valymo įrenginiai. Jiems būsto pritaikymo darbus atliko UAB „Farera“. Trečias pareiškėjas būsto pritaikymo darbus neįgaliajam atliko savarankiškai.

Plungės rajono savivaldybėje yra daug visuomeninės paskirties pastatų, nepritaikytų neįgaliųjų poreikiams.

Nevyriausybės organizacijos yra svarbūs bendrųjų socialinių paslaugų teikėjai gyventojams. 8 nevyriausybės neįgaliųjų organizacijos yra įsikūrusios pagrindinėje Plungės miesto gatvėje - Vytauto g. 7 - savo veiklai naudoja 300 kv. metrų patalpas, kurios yra nepritaikytos neįgaliųjų poreikiams: sunku patekti į antrame aukšte esančias patalpas bei į salę. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Plungės filialas yra įsikūręs nuošalioje gatvėje - Vandentiekio g. 17, Plungės m., sąjungai nuosavybės teise priklausančiame dviejų aukštų pastate.

Plungės rajono savivaldybė skatina neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų veiklą, sėkmingai organizuoja **socialinės reabilitacijos paslaugų** neįgaliesiems bendruomenėje projektų įgyvendinimą. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektams įgyvendinti 2017 metais skyrė 49 449 eurus, Plungės rajono savivaldybės taryba - 9 900 eurų. Paraiškas pateikė 7 nevyriausybės organizacijos.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų valstybės ir Savivaldybės biudžetų lėšų paskirstymas 2012 - 2017 metais

/eurai/

	Organizacijos pavadinimas	Skirta lėšų iš viso					2017 m.	
		2012 m. (tūkst. lt)	2013 m. (tūkst. lt)	2014 m. (tūkst. lt)	2015 m.	2016 m.	valstybės biudžeto	Savivaldybės biudžeto
1	Viešojo įstaiga Klaipėdos ir Telšių regionų aklųjų centras	25,0	26,0	30,0	9268	9827	6800	1000
2	Plungės sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija „Mūsų atžala“	22,0	19,0	26,0	7240	7400	7100	1700
3	Plungės sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Plungės viltis“	25,0	25,0	30,0	9847	8135	7600	1900
4	Plungės rajono neįgaliųjų draugija	72,0	74,0	83,0	19487	15800	8549	2100

5	Cerebrinio paralyžiaus asociacijos Plungės skyrius	8,0	9,0	14,0	4055	5900	6600	1300
6	Telšių apskrities sergančiųjų nervų- raumenų ligomis asociacijos Plungės skyrius	X	5,0	0,0	1738	4500	5500	900
7.	Plungės sergančiųjų cukriniu diabetu klubas	X	x	15,0	4344	4580	7300	1000
8.	Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras	X	X	X	2027	0	0	0
	Iš viso	152,0	158,0	198,0	58006	56143	49449	9900

Kompleksinės paslaugos šeimoms ir jose augantiems vaikams pradėtos teikti nuo 2017 metų sausio 1 dienos, įgyvendinant projektą „Kompleksinių paslaugų teikimas šeimoms bendruomeniniuose šeimos namuose“. Įgyvendinant šį projektą, bus siekiama padėti šeimoms spręsti krizines situacijas, susijusias su fizinių, emocinių, saugumo, socialinių, vaikų ugdymo, tarpusavio santykių, saviraiškos poreikių tenkinimu, taip pat sudaryti palankias sąlygas derinti šeimos nariams darbo išipareigojimų, profesinės veiklos ir šeimos, vaikų priežiūros pareigas.

Projektui įgyvendinti atrinkta nevyriausybinė organizacija - viešoji įstaiga „Edukacija kitaip“ - ir jai pavesta vieno langelio principu vykdyti Kompleksinių paslaugų teikimo bendruomeniniuose šeimos namuose projekto organizavimą, koordinavimą ir šių paslaugų teikimą Plungės rajono savivaldybės gyventojams:

- psichosocialinė pagalba;
- šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos;
- pozityvios tėvystės mokymai;
- vaikų priežiūros paslaugos.

Projektas parengtas vadovaujantis Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-133 „Dėl Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“, ir finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų. Projekto veiklos vykdomos 48 mėnesius ir planuojama jas teikti 588 gavėjams.

Įgyvendinamas projektas „Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtra Plungės rajone“, finansuojamas Regioninio plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Telšių apskrities skyriaus, ir planuojama Šv. Jono Krikštytojo parapijos patalpas, esančias Vytauto g. 29, Plungėje (pirmojo cokolinio aukšto patalpos), pritaikyti neįgaliųjų NVO poreikiams ir veiklai. Pagal Plungės rajono savivaldybės administracijos ir Plungės Šv. Jono Krikštytojo parapijos jungtinės veiklos sutartį projektą įgyvendins Plungės parapijos klebonas. Projekto vertė - 252 190 eurų. 2017 metais planuojama panaudoti 150 000 eurų.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje.

Teikiamų socialinių paslaugų kokybė labai priklauso nuo darbuotojų kvalifikacijos, kompetencijos ir gebėjimų tinkamai atlikti pareigas. Socialinių paslaugų įstaigose ir seniūnijose dirbantys socialiniai darbuotojai kelia savo kvalifikaciją įvairiuose mokymuose bei seminaruose. Seniūnijos bei socialinių paslaugų įstaigos ne visada turi galimybę apmokėti savo darbuotojų kvalifikacijos kėlimo išlaidas.

Socialinių darbuotojų skaičius 2017 metais

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Individualio s priežiūros personalo skaičius
		iš viso	iš jų - finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1,	Socialinių paslaugų įstaigose:	15	7	38
	Plungės socialinių paslaugų centras	11	7	19

	Plungės krizių centras	2	-	4
	Plungės vaikų globos namai	2		15
2.	Savivaldybės administracijoje:	22	10	-
	kaimiškose seniūnijose socialinio darbo organizatoriai	10	-	-
	socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis	11	11	-
	Socialinės paramos skyriuje socialiniai darbuotojai	2	-	-
	Iš viso	37	17	38

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga.

Vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodika, Socialinių paslaugų planas sudaromas dešimtą kartą. Savivaldybė yra pagrindinė institucija, planuojanti, organizuojanti ir garantuojanti socialines paslaugas savo rajono gyventojams. Įgyvendinant 2016 metų Socialinių paslaugų planą, didelę įtaką turėjo padidėjęs rajono gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms ir skiriamos lėšos.

Įgyvendinant plano priemonę „Organizuoti trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas tėvų globos netekusiems vaikams“, buvo sumažintas vaikų, gyvenančių Plungės vaikų globos namuose, skaičius. 2017 metų pradžioje juose gyveno 39 Plungės rajono savivaldybės ir 3 kitų savivaldybių vaikai.

Įgyvendinant plano priemonę „Stiprinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, didinant socialinių darbuotojų skaičių seniūnijose ir Plungės socialinių paslaugų centre“, buvo prašoma skirti didesnę valstybės finansavimą darbuotojų darbo užmokesčiui, ir 2017 metais darbuotojų skaičius padidėjo nuo 11 iki 16,5 etato, tuo pačiu sumažėjo šeimų skaičius, tenkantis vienam darbuotojui.

Įgyvendinant plano priemonę „Motyvuoti Plungės rajono savivaldybės šeimas pradėti savo šeimose globoti tėvų globos netekusius vaikus“, VTAS specialistai ir Socialinių paslaugų centro darbuotojai informaciją apie globėjų paiešką nuolatos viešino įvairiomis priemonėmis, dalyvavo susitikimuose su bendruomenėmis, kalbėjosi asmeniškai su potencialiais globėjais. Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka pradėti mokėti pagalbos pinigai paskirtiems globėjams, globojantiems vaikus šeimoje, - po 2 BSI (76 eurai) per mėnesį.

Įgyvendinant plano priemonę „Pradėti teikti integralios pagalbos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose“, dėl vėluojančio projekto sutarties pasirašymo, finansavimo gavimo ir užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų paslaugos pradėtos teikti tik 2017 metais.

Įgyvendinant plano priemonę „Steigti savarankiško arba grupinio gyvenimo namus seniūnijoje“, buvo ieškoma tinkamo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio pastato ir finansinių galimybių jį pritaikyti savarankiško gyvenimo namams. Ši priemonė išlieka aktuali ir 2017 metais.

Įgyvendinant plano priemonę „Plėtoti specialaus transporto paslaugų teikimą neįgaliems asmenims, skirti lėšas transporto priemonei įsigyti“, iš Savivaldybės biudžeto lėšų Socialinių paslaugų centras įsigijo naują specialiąją transporto priemonę.

Įgyvendinant plano priemonę „Teikti psichologo pagalbą smurtą patyrusiems ar krizėje atsidūrusiems asmenims ir šeimoms“, paslaugos buvo teikiamos bendradarbiaujant su Telšių krizių centru, teikiančiu specializuotą pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims. Centras paslaugas teikia telefonu, retais atvejais lanko nukentėjusius namuose bei periodiškai atvyksta į Plungę (į Savivaldybės pagal panaudą suteiktas patalpas) ir konsultuoja nukentėjusius asmenis ir šeimas.

Dauguma numatytų priemonių buvo įgyvendintos, tačiau socialinei paslaugų plėtrai Savivaldybės biudžeto lėšų reikėtų skirti daugiau. Didėjant socialinių paslaugų poreikiui bei

siekiant geresnės teikiamų paslaugų kokybės, turi būti plečiamas ne tik socialinių paslaugų įstaigų tinklas, bet ir užtikrinama bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, pagalba.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Plungės rajono savivaldybės 2017 metų socialinių paslaugų plėtros kryptys

9.1. 2017 metų prioritetinės paslaugų rūšys:

- Plėtoti teikiamas bendrąsias ir socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, jų namuose, vaikų dienos centruose, bendruomenėje, gerinti jų prieinamumą.
- Mažinti socialinės globos paslaugų teikimą institucijose vaikams, netekusiems tėvų globos, ir kurti jiems alternatyvias socialinių paslaugų teikimo formas (mažinti globojamų vaikų skaičių Plungės vaikų globos namuose, steigti Budinčio globotojo pareigybes, savarankiško gyvenimo namus buvusiems globotiniams, vaikus apgyvendinti bendruomeniniuose namuose).
- Skatinant vaikų, likusių be tėvų globos, globą šeimoje, skirti lėšas Budinčio globotojo paslaugoms apmokėti, stiprinti pagalbos globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams teikimą. Paruošti perėjimo nuo institucinės vaikų globos prie paslaugų bendruomenėje priemonių planą. Teikti integralios pagalbos paslaugas asmens namuose ir plėtoti dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims.
- Plėsti socialinių paslaugų teikimą psichinę negalią turintiems asmenims: pagalbos namuose, dienos užimtumo institucijose bei grupiniuose gyvenimo namuose.
- Įgyvendinti projektą „Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtra Plungės rajone“ ir pritaikyti patalpas neįgaliųjų poreikiams, kad jose savo veiklą ir socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje galėtų vykdyti neįgaliųjų organizacijos; sukurti tinkamas sąlygas neįgaliesiems, turintiems judėjimo ir apsitarnavimo sutrikimų, ypač turintiems sunkią negalią, dalyvauti projektų veiklose.
- Kurti savarankiško ar grupinio gyvenimo namus negalią turintiems asmenims, bendruomeninius namus vaikams, netekusiems tėvų globos.

9.2. Prioritetinės žmonių socialinės grupės:

- našlaičiai ir be tėvų globos likę vaikai;
- socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai;
- psichinę negalią turintys ir kiti neįgalūs asmenys;
- senyvo amžiaus asmenys.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis bei išnagrinėjus Plungės rajono savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį, socialinė parama bei paslaugos asmeniui (šeimai) ir toliau bus teikiamos atsižvelgus į individualius asmens (šėimos) poreikius ir interesus.

10. Priemonių planas.

Lentelėje naudojami sutrumpinimai: **SB** – Savivaldybės biudžetas, **VB** – valstybės biudžeto tikslinė dotacija, **V** – valstybės biudžetas, **AM** – asmens mokėjimas **PL** – projekto lėšos.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (eurais), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1. Organizuoti socialinės priežiūros, dienos,	1. Mažinti trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų tėvų	VB-73 000; SB-370 000 K-15 000	Plungės vaikų globos namai	Teikiamos socialinės globos paslaugos vaikams, siekiama

trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimą neįgaliems vaikams, tėvų globos netekusiems vaikams bei socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	globos netekusiems vaikams mastą			mažinti globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius institucijoje
	2. Įgyvendinant perėjimo nuo institucinės vaiko globos prie bendruomeninių paslaugų teikimo tikslus: -steigti Plungės globos centrą; - įvesti Budinčių globotojų pareigybės; -organizuoti bendruomenines paslaugas vaikams	SB-25 000	Plungės vaikų globos namai	Suteikti Plungės vaikų globos namams papildomas funkcijas-organizuoti 2-3 Budinčių globotojų veiklą, palydimosios globos bei bendruomeninių paslaugas, įsigyti transporto priemonę.
	3. Aktyvinti GIMK veiklą, skatinti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimą	K-21000	Socialinių paslaugų centras	Rengiami ir konsultuojami asmenys, pageidaujantys globoti ir įvaikinti vaikus savo šeimos aplinkoje, bei teikiama pagalba jau esamiems globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams
	4. Plėsti vaikų dienos centrų veiklą kiekvienoje seniūnijoje ir teikti dienos užimtumo paslaugas vaikams iš socialinės rizikos bei skurdžiai gyvenančių šeimų („Cyrulis“, „Vilties vėrinėliai“, Šateikių vaikų dienos centras)	SB-20 000;	Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, NVO	Remti organizacijas, teikiančias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams iš socialinės rizikos ar mažas pajamas gaunančių šeimų; įsteigti jas kiekvienoje seniūnijoje
	5.Stiprinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, keliant socialinių darbuotojų kvalifikaciją ir aprūpinimą priemonėmis	VB- 162 000; SB-60 000	Socialinių paslaugų centras, seniūnijos	Mažinti lankomų šeimų skaičių, tenkančių vienam darbuotojui, ir pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, ieškoti galimybes aprūpinti transporto priemonėmis
	6. Motyvuoti Plungės rajono savivaldybės šeimas pradėti savo šeimose globoti tėvų globos netekusius vaikus	SB-60 000	Socialinės paramos skyrius	Mokėti pagalbos pinigų Budintiems globotojams ir globėjams, globojantiems vaikus šeimoje

2. Organizuoti dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimą nesavarankiškiems arba iš dalies savarankiškiems suaugusiems asmenims	1. Teikti socialinės globos paslaugas suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims	VB- 247 000; SB-170 000;	Socialinės paramos skyrius	Apmokėti už socialinių paslaugų 110 negalią turinčių asmenų teikimo išlaidas globos namams ir Savivaldybės ligoninei
	2. Teikti dienos socialinės globos paslaugas negalią turintiems asmenims	VB-20 000 K-4 200;	Socialinių paslaugų centras	Teikti dienos globos paslaugas 14 suaugusių asmenų su negalia
	3. Teikti integralios pagalbos paslaugas sunkią negalią turintiems asmenims jų namuose	VB-20 000 ES 80 000 K -2 000	Socialinių paslaugų centras	Teikti kompleksines (socialines ir slaugos) paslaugas 30 asmenų
	4. Steigti savarankiško arba grupinio gyvenimo namus seniūnijoje	PL-1448 000;	Savivaldybės taryba	Planuojama pritaikyti pastatą savarankiško / grupinio gyvenimo namams
3. Plėtoti socialinės priežiūros paslaugas Plungės rajono savivaldybės gyventojams	1. Teikti pagalbos namuose paslaugas, gerinti jų kokybę ir prieinamumą	SB-80000; K-4000;	Socialinių paslaugų centras	Teikiamos pagalbos namuose paslaugos 168 senyvo amžiaus ir vienišiams asmenims
	2. Teikti dienos užimtumo paslaugas proto negalią turintiems asmenims	SB-40000; K-1000;	Socialinių paslaugų centras	Dienos centre teikiamos užimtumo paslaugos 17 asmenų su proto negalia virš 18 metų amžiaus.
	3. Teikti laikino apnakvindinimo (iki 3 parų) ir apgyvendinimo paslaugas Plungės krizių centre suaugusiems socialinės rizikos asmenims ir šeimoms	SB-152 000; K -9000	Krizių centras	Suaugusiems socialinės rizikos asmenims ir motinoms su vaikais teikiamos paslaugos
	4. Pradėti teikti laikino nakvynės suteikimo paslaugas asmenims, kurie yra benamiai, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, esant krizinei situacijai (išblaivinimas)	SB -10 000	Krizių centras, Socialinės paramos skyrius	Teikti laikino apnakvindinimo paslaugas (išblaivinimas) asmenims, organizuojant paslaugos pirkimus iš SB lėšų.
4. Plėtoti bendrąsias socialines paslaugas Plungės rajono savivaldybėje	1. Teikti nemokamo maitinimo paslaugas labdaros valgykloje, ieškoti kitų maitinimo organizavimo būdų	SB-14 000	Socialinių paslaugų centras	Teikti pietus Centro lankytojams ir kitiems asmenims, neturintiems sąlygų pasigaminti karšto maisto savo namuose

	2. Dalyvauti Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projekto „Parama maisto produktais“ veikloje bei kitose „Maisto banko“ ir prekybos centrų „Iki“ organizuojamose akcijose	SB-12 600 ES-6 000	Socialinės paramos skyrius, Socialinių paslaugų centras, seniūnijos	Sudaryti mažas pajamas gaunančių asmenų sąrašus, pirkti produktų sandėliavimo, transportavimo paslaugas, išdalyti produktus gyventojams
	3. Plėtoti specialaus transporto paslaugų teikimą neįgaliesiems asmenims	SB-20 000; AM-700;	Socialinių paslaugų centras	Gerinti teikiamas specialaus transporto paslaugas ir pradėti jas teikti su lydinčiu asmeniu (dializės procedūroms)
	4. Organizuoti aprūpinimą būtiniausiais daiktais ir avalyne		Krizių centras, Socialinių paslaugų centras, NVO	Aprūpinti asmenis ir šeimas būtiniausiais daiktais
	5. Teikti psichologo pagalbą smurtą patyrusiems ar krizėje atsidūrusiems asmenims ir šeimoms	SB-15 000;	Socialinės įstaigos, NVO, Plungės PPT	Teikti nemokamas konsultacijas krizių įveikimo klausimais, bendradarbiauti su Telšių krizių centru ir sudaryti sąlygas Plungėje Centro specialistams nemokamai naudotis patalpomis.
5. Sukurti saugią aplinką visiems bendruomenės nariams	1. Socialinės rizikos asmenims, besigydantiems priklausomybių ligas, teikti vienkartinę materialinę paramą	SB-5000	Socialinės paramos skyrius	Apmokamos detoksikacijos ir „kodavimo“ paslaugų išlaidos
	2. Pradėti teikti asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas (pirties) socialinės rizikos asmenims	SB-3 000	Socialinės paramos skyrius	Apmokėti skurde ir be patogumų gyvenantiems socialinės rizikos asmenims pirties (dušo) paslaugas
	3. Aprūpinti neįgalius žmones techninės pagalbos priemonėmis	VB-31 000	Socialinių paslaugų centras	Organizuoti techninių pagalbos priemonių parvežimą ir išdalijimą pagal poreikius negalia turintiems asmenims
	4. Pritaikyti gyvenamąjį būstą žmonėms su negalia	VB-21 400; SB-9 000;	Socialinės paramos ir Vietos ūkio ir turto	Pagal neįgalių žmonių specialiuosius poreikius bus pritaikyti 4 gyvenamieji būstai

			skyriai	neįgaliesiems
	5. Organizuoti Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje programos įgyvendinimą	VB-50 000; SB -10 000;	Socialinės paramos skyrius	Organizuoti programų vykdymą ir paslaugų teikimą
	6. Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų veiklai suteikti patalpas, pritaikytas judėjimo negalią turintiems žmonėms	PL-100 000;	Savivaldybės taryba	Pritaikyti Šv. Jono Krikštytojo parapijos patalpas, esančias Vytauto g. 29, Plungėje, neįgaliųjų NVO veiklai ir poreikiams
	7. Teikti kompleksines paslaugas šeimai Bendruomeniniuose šeimos namuose	PL-75 000	VšĮ „Edukacija kitaip“	Projektas vykdomas 48 mėnesius, planuojamas 588 gavėjų skaičius
	8. Per įvairias sklaidos priemones teikti informaciją gyventojams apie Savivaldybės teikiamas socialines paslaugas, organizuoti bendrus renginius, seminarus	SB	Socialinės paramos skyrius	Teikti informaciją Savivaldybės tinklalapyje, rajoniniuose laikraščiuose

2017 metais tikimasi sėkmingai įgyvendinti ES finansuojamus „Integralios pagalbos“ ir „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimo Bendruomeniniuose šeimos namuose“ projektus bei pradėti įgyvendinti „Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtra Plungės rajone“ projektą. Taip pat šiais metais būtina ruošti ir ieškoti priemonių institucinės vaikų globos sistemos pertvarkai: paruošti priemonių planą Plungės vaikų globos namų pertvarkai įgyvendinti; surasti ir paruošti 2-3 Budinčius globotojus, kurie nuolat galės priimti į savo šeimą tėvų globos netekusius vaikus ir juos prižiūrėti iki 12 mėnesių; planuoti naujas paslaugas vaikams - palydimąją globą ir bendruomenines paslaugas atskiruose gyvenamosiose namuose (butuose), taip pat atokvėpio paslaugas globėjams ir Budintiems globotojams.

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2017 m.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugos yra perkamos iš valstybės ir kitų savivaldybių pavaldumo įstaigų:

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Dūseikių socialinės globos namai	4
		Stonaičių socialinės globos namai	21
		Padvarių socialinės globos namai	2
		Antavilių pensionatas	1
		Prūdiškių socialinės globos namai	1
		Viliaus Gaigalaičio socialinės globos namai	3
2.	Trumpalaikė socialinė globa psichinėmis ligomis sergantiems asmenims	Klaipėdos Jūrininkų ligoninės Psichiatrijos departamento skyrius Švėkšnoje	2

3.	Kitos socialinės paslaugos		
----	----------------------------	--	--

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimas.

Socialinių paslaugų teikimo Plungės rajono savivaldybėje finansavimo šaltiniai yra Savivaldybės biudžeto ir tikslinės valstybės biudžeto lėšos, skirtos darbuotojų, teikiančių paslaugas socialinės rizikos šeimoms, darbo užmokesčiui apmokėti, ir asmenims su sunkia negalia socialinei globai teikti. Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis socialinėms paslaugoms teikti nuolat auga, nes didėja paslaugų gavėjų skaičius, siekiama teikti kokybiškas paslaugas.

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai:

Eil. Nr.		Faktinės išlaidos 2016 m. (eurais)	Planinės išlaidos 2017 m. (eurais)	Palyginti 2017 m. su 2016 m., proc.
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	1203 200	1201 500	99,9
	Savivaldybės biudžetas	33295 500	32773 600	98,4
1.1.	palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	3,61	3,66	×
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos	733 050	730 700	99,7
	iš jų:			
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	117 300	161300	137,5
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	232 400	246 900	106,2
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokos globojamiems vaikams	172 500	200000	115,9
2.4.	Plungės vaikų globos namų išlaikymo išlaidos	160300	73 000	45,5
2.5.	socialinės reabilitacijos paslaugos neįgaliesiems bendruomenėje	50 550	49 500	97,9
3.	ES struktūrinių fondų lėšos Integralios pagalbos paslaugų programai, Kompleksinių paslaugų šeimai programai ir Socialinių paslaugų neįgaliesiems plėtros Plungės rajone programai	0	303 400	
4.	Asmenų mokėjimas už socialines paslaugas	20 000	38 000	190,0
5.	Kitos lėšos (būsto pritaikymas, kompensacinė technika)	17 343	21 400	
	Iš viso, Eur (Savivaldybės ir valstybės biudžetų lėšos)	1973 593	2295 000	116,3

12.2. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas.

Plungės rajono savivaldybė socialinėms paslaugoms teikti 2017 metais iš Savivaldybės biudžeto skyrė 3,66 proc. lėšų nuo visų suplanuotų savarankiškosioms savivaldybės funkcijoms vykdyti. Socialinių paslaugų teikimas finansuojamas iš įvairių šaltinių: didžiausia dalis -52,4 proc. - iš Savivaldybės biudžeto lėšų, 31,8 proc. - iš valstybės biudžeto tikslinės dotacijos lėšų, 13,2 proc. sudaro vykdomų projektų ES struktūrinių fondų lėšos. Palyginti su 2016 m., finansavimo šaltiniai keičiasi nedaug. Tai priklauso nuo kintančio gavėjų skaičiaus, teisinių aktų pasikeitimų, parengtų ir

2017 metais pradėtų vykdyti projektų.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai:

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Faktinės lėšos 2016 m. (eurai)	Planinės lėšos 2017 m. (eurai)	2017 m., palyginti su 2016 m., proc.
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	1162 600	1094 500	94,1
2.1.	iš jų: Savivaldybės įstaigos	966 600	987 500	102,2
	Plungės socialinių paslaugų centras	382 600	339 100	88,6
	Plungės krizių centras	157 800	160 400	101,6
	Plungės vaikų globos namai	426 200	458 000	107,5
2.2.	Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos seniems ir neįgaliems asmenims	196 000	170 000	86,7
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybinėms organizacijoms	40 600	107 000	263,5
3.1.	Neįgaliųjų organizacijų teikiamos paslaugos ir kultūrinė veikla	8 000	10 000	125,0
3.2.	Vaikų dienos užimtumo centrai (vaikų globos agentūra „Cyrulis“, Žemaičių Kalvarijos „Vilties vėrinėliai“, Šateikių vaikų dienos centras).	15 000	20 000	133,3
3.4.	Kitos socialinės paslaugos (ES maisto produktai, būsto pritaikymas, pagalbos pinigai ir kt.)	17 600	77 000	4 k
	IŠ VISO	1203 200	1201 500	99,9

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai.

Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą. Įvertinus socialinių darbuotojų poreikį ir jų kvalifikaciją, numatoma sudaryti sąlygas tolesniam profesiniam tobulėjimui. 2017 metais socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, kurių darbo užmokestis finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtos lėšos - 3 900 eurų (2,5 proc. nuo socialinių darbuotojų darbo užmokesčiui patvirtintų asignavimų) jų supervizijoms ir iš dalies profesinės kompetencijos tobulinimui finansuoti.

Socialinis darbas seniūnijose žymiai pagerėtų, jei darbuotojai būtų aprūpinti transporto priemonėmis. Siūloma seniūnijose dirbantiems socialiniams darbuotojams paslaugų teikimui nupirkti transporto priemones, nes pasiekti atokiai gyvenančius žmones yra labai sudėtinga.

Socialinius darbuotojus ir individualios priežiūros darbuotojus (socialinių darbuotojų padėjėjus, lankomosios priežiūros darbuotojus, asmeninius asistentus), tiesiogiai dirbančius su klientais, būtina aprūpinti reikalingomis saugos priemonėmis (pirštinių, dezinfekcinių priemonių ir kt.), apdrausti nuo galimo smurto ir nelaimingų atsitikimų darbe.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu.

Savivaldybė iš savo biudžeto 2016 metais socialinėms paslaugoms teikti skyrė 925 800 eurų, arba 3,28 procento viso Savivaldybės biudžeto lėšų. Ši suma tik minimaliai patenkina socialinių paslaugų poreikį, nes auga paslaugų poreikis. Sėkmingai savivaldybės gyventojams teikiamos šios socialinės paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, specialaus transporto organizavimas);
- socialinės priežiūros paslaugos (pagalbos namuose, dienos užimtumo paslaugos proto

negalią turintiems asmenims, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms, apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centre paslaugos);

- socialinės globos paslaugos globos namuose.

Didėjant socialinių paslaugų poreikiui bei siekiant geresnės teikiamų paslaugų kokybės, turi būti plečiamas ne tik socialinių paslaugų įstaigų tinklas, bet ir užtikrinama bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, pagalba. Plungės rajone trūksta arba visai neteikiamos šios socialinės paslaugos:

- globėjų, Budinčių globotojų ir bendruomeninių paslaugų tėvų globos netekusiems vaikams, ypač vaikams iki 3 metų amžiaus;
- apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos vienišiams nesavarankiškiems ar neįgaliems asmenims, ypač psichinę negalią asmenims;
- grupinio gyvenimo namų ar palydimosios globos paslaugų jaunuoliams, paliekantiems globos namus ar globėjus;
- asmens higienos paslaugos socialinės rizikos asmenims;
- trūksta aktyviai veikiančių NVO, teikiančių bendruomenines paslaugas gyventojams.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 patvirtinti Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai. Vertinant pagal normatyvuose nustatytus socialinių paslaugų poreikius, Plungės rajono savivaldybės gyventojams tenka:

nastatytas socialinių paslaugų poreikis, Plangės rajono savivaldybės gyventojams tenka.					
Socialinių paslaugų rūšys	Pagal normatyvą		2017 m. esama situacija		Skirtumas („+“ trūksta iki normatyvo, „-“ viršija normatyvą)
	10000 gyventojų tenka	Normatyvinis vietų sk.	10000 gyventojų tenka	Vietų skaičius	
1. Dienos socialinė globa institucijoje:					
1.1. senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia	7	24,3	1,4	5	-5,5
1.2. vaikams su negalia	2	6,9	0	0	-2
2. Dienos socialinė globa asmens namuose:*					
2.1. suaugusiems asmenims su negalia/integrali pagalba	7	24,3	8,6	30	1,6
2.2. vaikams su negalia	0,5	1,7	0	0	-0,5
3. Trumpalaikė socialinė globa institucijoje:					
3.1. suaugusiems asmenims su negalia	1,5	5,2	3,7	13	2,2
3.2. vaikams su negalia	2	6,9	0	0	-2
3.3. socialinės rizikos suaugusiems asmenims (psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigose)	1	3,4	0	0	-1
4. Ilgalaikė socialinė globa institucijoje:					
4.1. suaugusiems asmenims su negalia	7	24,3	10,0	35	3,0
4.2. vaikams su negalia	0,2	0,7	0,57	2	0,37
4.3. likusiems be tėvų globos vaikams, kuriems nustatyta nuolatinė globa	2	6,9	11,78	41	9,78
4.4.likusiems be tėvų globos	4	13,9	0	0	-13,9

vaikams, kuriems nustatyta nuolatinė globa bendruomeniniuose namuose					
4.5. senyvo amžiaus asmenims	20	70	21,6	75	1,6
<i>5. Socialinė priežiūra asmenų (šeimos) namuose:*</i>					
5.1. pagalba į namus senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia	50	173	48,3	168	-1,7
5.1.4. socialinės rizikos šeimų socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jų namuose	43	149,6	47,4	165	4,4
<i>6. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose:</i>					
6.1. suaugusiems asmenims su negalia	4,0	13,9	0	0	-4,0
6.2. senyvo amžiaus asmenims	2	6,9	0	0	-2,0
6.3. socialinės rizikos suaugusiems asmenims	3,5	12,17	0	0	-2,0
<i>7. Apgyvendinimas laikino gyvenimo įstaigose:</i>					
7.1. socialinės rizikos suaugusiems asmenims nakvynės namuose ir krizių centre	3,5	12,2	14,3	50	10,8
<i>8. Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):*</i>					
8.1. socialinės rizikos vaikams ir vaikams iš socialinės rizikos šeimų	30	104,3	33,3	116	3,3
8.2. senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia	60	208,7	3,7	13	-56,3
8.3. socialinės rizikos suaugusiems asmenims	8	27,8	0,0	0,0	-8
8.4. vaikams su negalia	11	38,2	0	0	-11

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖS

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija.

Plungės rajono savivaldybės ateinančių 3 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – sukurti gyventojų poreikius atitinkantį socialinių paslaugų įstaigų tinklą, siekti socialinių paslaugų teikimo optimizavimo bendruomenėje ir šeimose, užtikrinti reikalingų socialinių paslaugų teikimo tęstinumą. Sukurti paslaugų tinklą, kad tėvų globos netekę vaikai gyventų bendruomenėje.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos.

Per ateinančius 3 metus numatoma plėtoti šias socialines paslaugas:

- sukurti ir kompleksiškai teikti paslaugas socialinės rizikos šeimoms, auginančioms nepilnamečius vaikus, kad kuo mažiau vaikų liktų be tėvų globos; organizuoti tėvų mokymus, padedančius nepatekti į socialinės rizikos šeimų gretas; siekti, kad visoms socialinės rizikos šeimoms būtų teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, gerinti jų kokybę;
- stiprinti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, atrankos ir rengimo paslaugos teikimą, siekiant vaikus globoti (rūpinti) šeimos aplinkoje ar juos įvaikinti, skatinti globėjus ir Budinčius

globotojus periodinėmis piniginėmis išmokomis bei teikti jiems profesionalią pagalbą;

- vykdam perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų pertvarką, savivaldybėje būtina plėtoti ir remti nestacionarias bendruomenines paslaugas; pertvarkyti vaikų globos sistemą, be tėvų globos likusiems vaikams kurti alternatyvias paslaugas bendruomenėje, skatinti globą šeimoje; labiau rūpintis pilnametystės sulaukusiais globotiniais - kurti grupinio gyvenimo namus, ruošti savarankiškam gyvenimui;

- teikti socialines paslaugas pagal poreikį visiems socialiai pažeidžiamiems savivaldybės gyventojams arčiausiai gyvenamosios vietos, pradėti teikti negalią turintiems asmenims integralios (slaugos ir socialinės) pagalbos paslaugas jų namuose;

- sukurti kompleksinę paslaugų sistemą psichinę negalią turintiems asmenims: pasiekti, kad jie nuolatos tikrintųsi sveikatą ir vartotų skiriamus vaistus; teikti paslaugas namuose, dienos užimtumo centruose; suteikti galimybę gyventi grupiniuose gyvenimo namuose;

- steigti ir išlaikyti savarankiško gyvenimo ar grupinio gyvenimo namus; siekti, kad savarankiško gyvenimo namuose būtų teikiamos paslaugos asmenims, nereikalaujantiems nuolatinės intensyvios priežiūros, tačiau jiems būtų sukuriama namų gyvenimo sąlygos; kad savarankiško gyvenimo namuose paslaugos būtų teikiamos nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems socialinės rizikos asmenims, turintiems judėjimo negalią, užaugusiems vaikų globos namų globotiniams, turintiems vidutinį neįgalumą, našlaičiams bei vienišiams sunkiai save apsitarnaujantiems asmenims;

- skatinti socialinių paslaugų įstaigų, nevyriausybinių organizacijų glaudesnę bendradarbiavimą su seniūnijų bendruomenėmis, siekiant sukurti efektyvesnę socialinių paslaugų tinklą; suteikti socialines paslaugas teikiančioms nevyriausybiniams organizacijoms pritaikytas patalpas, sukurti gerą materialinę bazę;

- skatinti socialinius darbuotojus kelti savo kvalifikaciją, semtis naudingų darbo žinių ir įgūdžių bei kvalifikuotai atlikti socialinį darbą.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Plečiantis socialinių paslaugų infrastruktūrai ir didėjant paslaugų kainai socialinėms paslaugoms skiriamų lėšų dalis kiekvienais metais turėtų didėti.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams.

Reikalingi materialiniai, finansiniai, žmogiškieji ištekliai ir politiniai sprendimai, norint teikti savivaldybės gyventojų poreikius atitinkančias ir kokybiškas socialines paslaugas:

- vaikų globos institucijos pertvarkai vykdyti ir vaikams, netekusiems tėvų globos, teikti paslaugas bendruomenėje, apmokėti Budinčių globotojų paslaugas lėšos skiriamos iš Savivaldybės biudžeto bus žymiai didesnės, nes brangs Plungės vaikų globos namų išlaikymas, be to, mažės ir visiškai neliks valstybės biudžeto tikslinės dotacijos;

- reikalingos papildomos lėšos dirbančių ir naujai priimamų socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokesčiui ir kvalifikacijai kelti;

- didėja institucijose teikiamų ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos, daugėja paslaugų gavėjų, todėl nuolatos didėja išlaidos;

- įkurti seniūnijose socialinės priežiūros dienos centrus, pritaikyti patalpas šioms paslaugoms teikti.

20. Siūlomos plėsti valstybės ir kitų savivaldybių teikiamos socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas:

Socialinių paslaugų rūšys:	Mastas (vietų skaičius)
Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims su psichine negalia	10
Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims su psichine negalia	4

Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims su fizine negalia	0
Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims su fizine negalia	4

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo ir priežiūros vykdytojai.

Plungės rajono savivaldybės socialinių paslaugų plano vykdytojai: Socialinės paramos skyrius, kaimiškosios seniūnijos, Plungės socialinių paslaugų centras, Plungės krizių centras, socialines paslaugas teikiančios nevyriausybinių organizacijų. Socialinės paramos skyrius renka, sistemina ir analizuoja informaciją apie teikiamas socialines paslaugas savivaldybės teritorijoje. Atliekamos socialinių paslaugų poreikio, jų teikimo kokybės apklausos. Plano įgyvendinimą kontroliuoja Plungės rajono savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai.

Plungės rajono savivaldybės 2017 metų socialinių paslaugų planas bus vertinamas metams pasibaigus. Plano vertinimo metu pasiekti rezultatai bus aptariami su socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei Plungės rajono savivaldybės administracijos vadovais.

Siekiant sėkmingo socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo, numatoma:

- visas savivaldybėje teikiamas socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugas registruoti Socialinės paramos informacinėje duomenų bazėje (SPIS);
- kelti darbuotojų kvalifikaciją bei didinti žmogiškuosius išteklius, siekiant gerinti klientų aptarnavimo kokybę;
- bendradarbiauti su įvairiomis įstaigomis ir nevyriausybėmis organizacijomis, siekiant gerinti socialines paslaugas gaunančių asmenų gyvenimo kokybę;
- 2017 m. Socialinių paslaugų planą skelbti Plungės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.plunge.lt

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas.

Pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai vertinami pagal Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104:

1. Savivaldybės biudžeto išlaidos per metus socialinėms paslaugoms, tenkančios vienam savivaldybės gyventojui, Eur.

2. Valstybės skirtų dotacijų santykis su savivaldybės biudžeto lėšomis, skiriamomis socialinėms paslaugoms, proc.

3. Vietų skaičiaus stacionariose socialinių paslaugų įstaigose santykis su vietų skaičiumi (maksimaliu lankytojų skaičiumi per dieną) nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose (laikino gyvenimo namuose, dienos socialinės globos centruose, savarankiško gyvenimo namuose, socialinės priežiūros centruose).

4. Socialinių paslaugų (įskaitant bendrąsias socialines paslaugas) gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, proc.

5. Socialinės globos ir socialinės priežiūros gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi, proc.

6. Regioninių socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus santykis su kitų socialinių paslaugų (išskyrus bendrąsias socialines paslaugas) gavėjais.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje, tenkantis 10 tūkst. savivaldybės gyventojų.